

Byrkije nasjonalparkstyre/
Børgefjell nasjonalparkstyre

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/526-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 26.10.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Byrkije nasjonalparkstyre/Børgefjell nasjonalparkstyre	31/2023	02.11.2023

Bygningskontroll i Austre Tiplingen landskapsvernområde - avvik mellom gitt dispensasjon og utførte byggearbeider på hytte ved Vestre Tiplingen - vurdering av krav om retting

Forvalters tilrådning:

Begrunnelse:

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 2, vern av Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde, Hattfjelldal kommune, Nordland..
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Saksopplysninger

I møte 23.03.2022 sak 6/2022 fattet nasjonalparkstyret følgende vedtak:

Med hjemmel i verneforskriften for Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde fastsatt ved kongelig resolusjon av 29. august 2003, fatter Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre følgende vedtak:

1. *Med hjemmel i verneforskriftens §3, punkt 1.3b gis Solvor og Kjell Kristiansen dispensasjon fra vernebestemmelsene for etablering av gulv under tak på hytte på eiendom 28/33 i Hattfjelldal kommune. Dispensasjonen gis med følgende vilkår:*
 - *Gulvet skal ikke overstige følgende mål:*
 - *Gulvet skal ikke være lengre enn 3 meter i sørvestlig retning (229°) målt fra tverrvegg/gavlvegg.*
 - *Gulvet skal ikke være bredere en hyttens bredde målt på tverrvegg/gavlvegg.*
 - *Gulv skal ikke stikke utenfor etablert takutstikk*
 - *Det tillates ikke oppsetting av rekkverk, gelender, levegger eller tilsvarende installasjoner på gulvet. Tidligere oppsatte rekkverk på nordvestre side av gulv skal fjernes.*
 - *Platting på fremsiden (sørøstre side) skal fjernes, dette omfatter også betongfundamenter.*
 - *Eksisterende trapp kan monteres for bruk på nytt gulv. Utover dette tillates ikke etablering av nye trappekonstruksjoner.*
 - *Gulv og bærekonstruksjoner skal males i mørke farger tilsvarende farge som benyttes på hytte.*
2. *Med hjemmel i verneforskriftens §3, punkt 1.3b gis Solvor og Kjell Kristiansen dispensasjon fra vernebestemmelsene for flytting av dør fra sørøstre vegg til sørvestre vegg, dvs. til under etablert takutstikk. Dispensasjonen gis med følgende vilkår:*
 - *Dør skal males i mørke farger tilsvarende farge som er benyttet på hytte.*
3. *Med hjemmel i verneforskriftens §3, punkt 1.3b gis Solvor og Kjell Kristiansen dispensasjon fra vernebestemmelsene for etablering av nytt vindu på nordvestre vegg. Dispensasjonen gis med følgende vilkår:*
 - *Alle vinduer, dvs. vindusomramming, vinduskarmer og vindussprosser males i mørke farger tilsvarende farge som er benyttet på hytte.*
4. *Rivnings- og bygningsavfall som ikke er rent trevirke, skal transporteres ut av verneområdet og leveres godkjent mottak.*
5. *Gjennomføring av tiltakene med gitte vilkår skal være gjennomført innen 30.04.2023.*

Begrunnelse:

Tiltakene vil samlet sett ha en negativ visuell påvirkning på landskapets karakter. Det er særlig oppbygging av platting, sett i sammenheng med takutstikket, som gir denne negative effekten. Nasjonalparkstyret har likevel kommet til at dispensasjonen ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke vil påvirke verneverdiene så mye at det er grunnlag for å nekte dispensasjon dersom det samtidig settes vilkår som bidrar til å dempe hyttas visuelle påvirkning av landskapet. Vilårene er at alle bygningsdeler skal males i mørke farger, dette for å redusere anlegges visuelle påvirkning på

verneområdet. Tilsvarende gjelder fjerning av eksisterende platting med betongfundamenter på hyttens fremside for å redusere hyttens påvirkning landskapets art og karakter sett fra vannet Vestre Tiplingen. De angitte vilkårene anses å ha en saklig sammenheng med verneformålet og de hensyn som der skal ivaretas, og kan ikke sies å fremstå som særlig tyngende.

Andre forhold

- Det gjøres oppmerksom på at denne tillatelsen er hjemlet i naturmangfoldloven og forskrift om vern av Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde og gjelder bare for forholdet til verneforskriften.
- Tillatelsen gjelder ikke i forhold til plan- og bygningsloven og eller andre særlover.
- Kommunal vurdering/godkjenning etter plan- og bygningsloven må også innhentes.

Enstemmig vedtatt

Nasjonalparkstyrets vedtak ble gjort på grunnlag av søknad fra Solvor og Kjell Kristiansen v/Advokathuset Helgeland på allerede gjennomførte tiltak. Noe av tiltaket var godkjent i tidligere vedtak, mens langt de fleste tiltakene var ikke omsøkt. Som nasjonalparkstyret er kjent med var det rom for tolkning i opprinnelig vedtak, derfor ble det i sak 6/2022 spesifisert nøyaktige vilkår som ikke skulle gi rom for misoppfatning. For videre sakshistorisk vises det til samlet saksframstilling av sak 6/2022.

Til vedtak 6/2022 bemerkes at tiltakshaver ikke har klaget på vedtaket jfr. forvaltningslovens kap. VI

I vedtak 6/2022 ble det i punkt 5 satt vilkår om at tiltakene med gitte vilkår skulle være gjennomført innen 30.04.2023. Dette innebar da også retting av gjennomførte tiltak som ikke var godkjent.

05.07.2023 gjennomførte Statskog fjelltjenesten rutinemessig dispensasjonskontroll av tiltaket ifb. med oppsynsrunde i området. Rapporten viser en rekke avvik ift. innvilget dispensasjon, det henvises her til vedlagte rapport.

Nasjonalparkstyret må ut fra dette vurdere videre tiltak mot tiltakshaver etter som det er klare brudd og manglende oppfølging på innvilget dispensasjon. Nasjonalparkstyret ga rimelig frist for oppfylging av gitte vilkår, det vil si at tiltakshaver hadde 13 måneder på å rette tiltaket innenfor rammene i dispensasjonen. Denne tidsperioden inkluderte 2 perioder med snøføre hvor transport kunne gjennomføres enklest mulig.

Arbeidsutvalget behandlet saken i møte 05.09.2023 hvor det ble fattet følgende vedtak:

«Arbeidsutvalget for Børgefjell nasjonalparkstyre ber nasjonalparkforvalter starte prosess med krav om retting av de anmerkede forhold i rapport fra Statskog fjelltjenesten. Tilsvarende bes nasjonalparkforvalter kontakte Miljødirektoratet for vurdering om saken er kvalifisert for overtredelsesgebyr»

Etter møtet i arbeidsutvalget er det tatt en runde med Miljødirektoratet for en juridisk vurdering om saken kunne være kvalifisert for overtredelsesgebyr. Skriftlig tilbakemelding forelå 06.10.2023 og konkluderte med følgende:

«I denne saken blir det avgjørende når selve byggearbeidene er utført. Ut fra saken oppfatter vi at de er utført før 1.1.2021 og det kan da ikke ilegges gebyr for forholdet (fordi vi bare kan ilegges gebyr for ulovligheter som er utført etter at reglene om overtredelsesgebyr trådte i kraft).

Ut fra dette konkluderer Miljødirektoratet at saken må følges opp på annen måte.

Følgende alternativer kan da vurderes videre:

Anmeldelse for ulovlig bygging

Styret har som forvaltningsmyndighet et selvstendig ansvar for å påse at alle brudd på verneforskriftene som styret får kjennskap til blir rapportert/anmeldt til politiet dersom det er grunn til å anta at forholdet er straffbart. Dette følger delegeringen av forvaltningsmyndigheten og er nedfelt i styrets vedtekter.

Krav om retting og avbøtende tiltak

Miljødirektoratet har delegert myndigheten i naturmangfoldlovens § 69 om retting og avbøtende tiltak og § 73 om tvangsmulkt, disse lyder som følgende:

§ 69.(retting og avbøtende tiltak)

Myndigheten etter loven kan pålegge den ansvarlige å rette eller stanse forhold som er i strid med loven eller vedtak med hjemmel i loven.

Den som ved å overtre loven eller vedtak med hjemmel i loven forårsaker fare for forringelse av naturmangfoldet, skal sette i verk tiltak for å forhindre at slik forringelse skjer. Har forringelsen allerede inntrådt, gjelder plikten hindring av ytterligere forringelse og – om mulig – gjenoppretting av den tidligere tilstand for mangfoldet ved oppsamling, rydding, fjerning, planering eller andre egnede tiltak. Tiltak som i seg selv kan medføre miljøforringelse av noen betydning, skal bare iverksettes etter samtykke av myndigheten etter loven eller pålegg etter første ledd.

Plikten til forebygging, utbedring og gjenoppretting gjelder ikke i den utstrekning det i lys av kostnadene og virkningene av tiltakene, miljøvirkningene av overtredelsen og overtrederens skyld og økonomiske stilling, ville være særlig urimelig.

Tiltak etter denne paragrafen kan gå ut på avliving av fremmede organismer som overtredelsen gjelder, eller tilbakeføring av levende organismer til opprinnelsesstedet.

§ 73.(tvangsmulkt)

For å sikre at bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven blir gjennomført, kan myndigheten etter loven fatte vedtak om tvangsmulkt.

Tvangsmulkt kan fastsettes når overtredelse av en bestemmelse er oppdaget. Tvangsmulkten begynner å løpe dersom den ansvarlige oversitter den frist for retting av forholdet som myndigheten etter loven har fastsatt. Tvangsmulkt kan fastsettes på forhånd dersom særlige grunner tilsier det, og løper da fra en eventuell overtredelse tar til. Det kan fastsettes at tvangsmulkten løper så lenge det ulovlige forhold varer, eller at den forfaller for hver overtredelse. Tvangsmulkt løper likevel ikke dersom etterlevelse er umulig på grunn av forhold som ikke skyldes den ansvarlige. Tvangsmulkt kan fastsettes som løpende mulkt eller engangsmulkt.

Tvangsmulkt pålegges den ansvarlige for overtredelsen. Er overtredelsen skjedd på vegne av et selskap eller en annen sammenslutning, en stiftelse eller et offentlig organ, skal tvangsmulkten vanligvis pålegges dette. Er tvangsmulkt pålagt et selskap som inngår i et konsern, kan påløpt tvangsmulkt også inndrives hos morselskap.

Departementet kan frafalle påløpt tvangsmulkt. Avgjørelsen regnes ikke som enkeltvedtak etter forvaltningsloven.

Krav om retting er et virkemiddel nasjonalparkstyret har i § 69. hvor det kan fattes vedtak om at de påviste forhold må rettes opp. Med retting menes som oftest gjenoppretting av en tidligere tilstand, for eksempel rivning av ulovlig bygninger eller fjerning av ulovlig tilført masse. Et slikt rettingsvedtak

vil være et enkeltvedtak som krever at vedkommende får et skriftlig forhåndsvarsel med frist til å uttale seg før det treffes et endelig vedtak. Retting er ikke en straffereaksjon for utførte ulovligheter, men et verktøy som forvaltningen har for å få tilbakeført ulovlige forhold.

Etter at vedkommende har fått uttale seg om sakens forhold må nasjonalparkstyre fatte nytt vedtak hvis det skal rettes krav om retting. Det skal gis frist for når rettingen skal være gjennomført. Det må gå tydelig frem av vedtaket hvilke forholds det kreves retting av. Hvis tiltakshaver ikke etterkommer kravet, kan det fattes vedtak om tvangsmulkt ihht. § 73

Oppsummert er det viktig å være klar over at anmeldelse kan føre til straff for brudd på naturmangfoldlovens bestemmelser. En slik reaksjon vil ikke medføre at avvik blir rettet. Hvis nasjonalparkstyret ønsker at tiltakshaver skal rette opp forhold som er i strid med innvilget dispensasjon er det viktig å vurdere krav om retting. Det betyr at nasjonalparkstyret fatter vedtak om hvilke forhold som skal rettes, med en rimelig frist for når dette skal være utført.

I forhold til nasjonalparkstyrets vedtak i sak 6/2022 viser kontrollen av de ulike vilkår følgende:

Vedtak:

Gulvet skal ikke overstige følgende mål:

- Gulvet skal ikke være lengre enn 3 meter i sørvestlig retning (229°) målt fra tverrvegg/gavlvegg.
- Gulvet skal ikke være bredere en hyttens bredde målt på tverrvegg/gavlvegg.

Kontroll:

- Gulv ble målt til å være 338 cm fra vegg målt fra tverrvegg/gavlvegg. Dvs. 38 cm lengre enn det dispensasjonen tillater.
- Bredden på gulvet ble målt til å stikke 5 cm ut fra vegg på langvegg vendt ned mot vannet (sør/øst) og 3 cm ut fra vegg på langvegg vendt bort fra vannet (nord/vest). Til sammen 8 cm bredere enn veggen på hytten.

Vedtak:

- Gulv skal ikke stikke utenfor etablert takutstikk.

Kontroll:

Det var ikke mulig å måle om gulv stakk utenfor etablert takutstikk med medbragte hjelpemidler. Ut fra det som vises på bildet er det ikke synlig differanse mellom gulv og takutstikk. Men det bemerkes at takutstikk er omtrent jevn med dagens gulv som er ca. 38 cm for langt jfr. dispensasjon. Dermed er det **omtrent 38 cm i avvik også på tak.**

Vedtak:

- Det tillates ikke oppsetting av rekkverk, gelender, leegger eller tilsvarende installasjoner på gulvet. Tidligere oppsatte rekkverk på nordvestre side av gulv skal fjernes.

Kontroll:

Tidligere oppsatte gelender/rekkverk var ikke fjernet 05.07.23.

Vedtak:

- Platting på fremsiden (sørøstre side) skal fjernes, dette omfatter også betongfundamenter.

Kontroll:

Mye av platting på fremsiden var fjernet, herunder betongfundamenter. En mindre del av platting på fremsiden var fortsatt på plass og var knyttet til trapp. Denne delen av plattingen var støttet opp av lecablokker.

Vedtak:

- Eksisterende trapp kan monteres for bruk på nytt gulv. Utover dette tillates ikke etablering av nye trappekonstruksjoner

Kontroll:

Trapp var montert opp mot gjenstående del av platting på fremsiden

Vedtak:

- Gulv og bærekonstruksjoner skal males i mørke farger tilsvarende farge som benyttes på hytte.

Kontroll:

Gulv og bærende bjelker ned fra tak var malt i mørke farger

Vedtak:

- Dør skal males i mørke farger tilsvarende farge som er benyttet på hytte

Kontroll:

Døren var malt i mørke farger tilsvarende farge som er benyttet på hytte

Vedtak:

- Alle vinduer, dvs. vindusomramming, vinduskarmer og vindussprosser males i mørke farger tilsvarende farge som er benyttet på hytte.

Kontroll:

Alle vinduer, dvs. vindusomramming, vinduskarmer og vindussprosser hadde hvite farge

Kort oppsummert viser kontrollen mange avvik ift. nasjonalparkstyrets vilkår gitt i dispensasjonen. Det bemerkes også i kontrollen at takutstikket ser ut til å være lengre enn omsøkt av tiltakshaver som har dannet grunnlag for opprinnelig dispensasjon. Noe som ikke ble avdekket ved forrige kontroll.

Videre prosess

I forhold til arbeidsutvalgets vedtak er ikke overtredelsesgebyr noen alternativ reaksjon jfr. tilbakemelding fra Miljødirektoratet. Som straffereaksjon må anmeldelse vurderes. Uavhengig av type straffereaksjon vil ikke det medføre retting av påpekte forhold som er i strid med gitt dispensasjon. Her har nasjonalparkstyret krav om retting og avbøtende tiltak jfr. nml. § 69 som virkemiddel. Et slikt rettingsvedtak vil være et enkeltvedtak som krever at tiltakshaver får et forhåndsvarsel med frist for å uttale seg om de påpekte forhold før det treffes et endelig vedtak.

Nasjonalparkstyret kan på møte den 2. november fatte et slikt vedtak med påfølgende forhåndsvarsel hvor tiltakshaver gis frist for tilbakemelding. Basert på sakens dokumenter og tiltakshavers tilbakemelding kan nasjonalparkstyre fatte nytt vedtak på styremøte 6. desember. Hvis nasjonalparkstyret krever retting skal det i vedtaket gå tydelig frem hvilke forhold som skal rettes med frist for når dette skal være utført. Det kan da også fattes vedtak om tvangsmulkt hvis tiltakshaver ikke etterkommer rettingskravet.

Vedlegg:

- 1 Oppsynsrapport Kristiansen hytte
- 2 Samlet saksframstilling sak 6/2022 - dispensasjon fra verneforskriften for gjennomføring av tiltak på hytte - Solvor og Kjell Kristiansen

Oppsynsrapport

Dispensasjonskontroll – «Kristiansen hytta».

Gustav Busch Arntsen, Naturoppsyn

Tiltaket

- Gustav Busch Arntsen i Fjelltjenesten (SNO) var på oppsynsrunde i Tiplingdalen 05.07.23 og gjennomførte i samband med dette en dispensasjonskontroll jf. Vedtak fattet av nasjonalparkstyret tilknyttet «Kristiansen hytta».

Tiltaket

- Kontroll av gjennomførte tiltak jf. Vedtak i dispensasjon fra 29.03.2022, forvaltningens ref. 2021/526-0 432.2.
- Vedtaket lister opp flere vilkår som er gitt frist 30.04.2023 for å være gjennomført.
 - **Vedtaket pkt. 1 lister opp følgende:**
 - *Gulvet skal ikke overstige følgende mål:*
 - *Gulvet skal ikke være lengre enn 3 meter i sørvestlig retning (229 `) målt fra tverrvegg/gavlvegg.*
 - *Gulvet skal ikke være bredere enn hyttens bredde målt på tverrvegg/gavlvegg.*
 - *Gulv skal ikke stikke utenfor etablert takutstikk.*
 - *Det tillates ikke oppsetting av rekkverk, gelender, levegger eller tilsvarende installasjoner på gulvet. Tidligere oppsatte rekkverk på nordvestre side av gulv skal fjernes.*
 - *Platting på fremsiden (Sørøstre side) skal fjernes, dette omfatter også betong fundamenter.*
 - *Eksisterende trapp kan monteres for bruk på nytt gulv. Utover dette tillates ikke etablering av nye trappekonstruksjoner.*
 - *Gulv og bærekonstruksjoner skal males i mørke farger tilsvarende farge som benyttes på hytte.*

Tiltaket

- **Vedtaket pkt. 2 lister opp følgende:**
 - *Dør skal males i mørke farger tilsvarende farge som er benyttet på hytte*
- **Vedtaket pkt. 3 lister opp følgende:**
 - *Alle vinduer, dvs. vindusomramming, vinduskarmer og vindussprosser males i mørke farger tilsvarende farge som er benyttet på hytte.*
- **Vedtaket pkt. 4 lister opp følgende:**
 - *Riving og bygningsavfall som ikke er rent trevirke, skal transporteres ut av verneområdet og leveres godkjent mottak.*

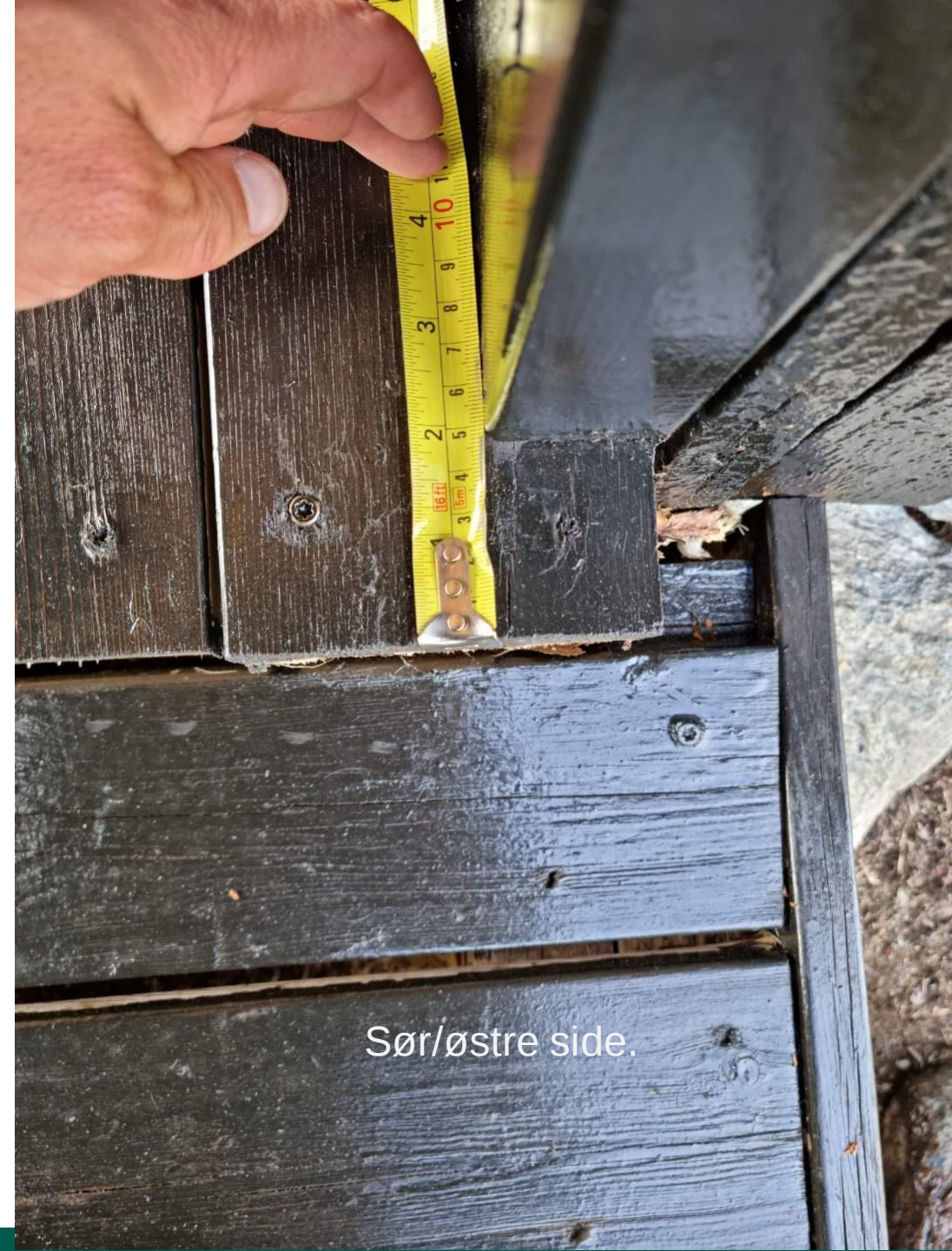
Kontroll av vilkår

- *Gulvet skal ikke være lengre enn 3 meter i sørvestlig retning (229 `) målt fra tverrvegg/gavlvegg.*
- **Gulv ble målt til å være 338cm fra vegg målt fra tverrvegg/gavlvegg.**

Kontroll av vilkår

- *Gulvet skal ikke være bredere enn hyttens bredde målt på tverrvegg/gavlvegg.*
- **Bredden på gulvet ble målt til å stikke 5 cm ut fra vegg på langvegg vendt ned mot vannet (sør/øst) og 3 cm ut fra vegg på langvegg vendt bort fra vannet (nord/vest). Til sammen 8 cm bredere enn veggen på hytten. Se bilder på neste lysbilde.**

Sør/østre side.

Nord/vestre side.

Kontroll av vilkår

- *Gulv skal ikke stikke utenfor etablert takutstikk.*
 - Det var ikke mulig å måle om gulv stakk utenfor etablert takutstikk med medbragte hjelpemidler. Men ut fra det som vises på bildet er det ikke synlig differanse mellom gulv og takutstikk. Men her bemerkes at takutstikk er omtrent jevn med dagens gulv som er ca 38 cm for langt jf. Dispensasjon. Dermed er det omtrent 38 cm i avvik også på tak.

Kontroll av vilkår

- *Det tillates ikke oppsetting av rekkverk, gelender, levegger eller tilsvarende installasjoner på gulvet. Tidligere oppsatte rekkverk på nordvestre side av gulv skal fjernes.*

Tidligere oppsatte gelender/rekkverk var ikke fjernet 05.07.23.

Kontroll av vilkår

- *Platting på fremsiden (Sørøstre side) skal fjernes, dette omfatter også betongfundamenter.*
 - **Mye av platting på fremsiden var fjernet, herunder betongfundamenter.**
 - **En mindre del av platting på fremsiden var fortsatt på plass og var knyttet til trapp. Denne delen av plattingen var støttet opp av lekablokker. Se bilder på neste lysbilde.**

Kontroll av vilkår

- *Eksisterende trapp kan monteres for bruk på nytt gulv. Utover dette tillates ikke etablering av nye trappekonstruksjoner.*
- **Trapp var montert opp mot gjenstående del av platting på fremsiden.**

Kontroll av vilkår

- *Gulv og bærekonstruksjoner skal males i mørke farger tilsvarende farge som benyttes på hytte.*
- **Gulv og bærende bjelker ned fra tak var malt i mørke farger**

Kontroll av vilkår

- *Dør skal males i mørke farger tilsvarende farge som er benyttet på hytte*
- **Døren var malt i mørke farger tilsvarende farge som er benyttet på hytte**

Kontroll av vilkår

- *Alle vinduer, dvs. vindusomramming, vinduskarmer og vindussprosser males i mørke farger tilsvarende farge som er benyttet på hytte.*
- **Alle vinduer, dvs. vindusomramming, vinduskarmer og vindussprosser hadde hvite farger.**

Kontroll av vilkår

- *Riving og bygningsavfall som ikke er rent trevirke, skal transporteres ut av verneområdet og leveres godkjent mottak.*
- Der lå noen lekablokker og støyp rester ved uthuset og en større innpakket pakning langs bakveggen på hytten som ikke ble pakket opp av oppsynet, med antatt trevirke.

Oppsummering

- Oppsynet har foretatt en kontroll av vilkår i dispensasjon
- Vedtaket lister opp flere vilkår som er gitt frist 30.04.2023 for å være gjennomført.
- Oppsynet foretar ingen videre oppfølging av dokumenterte avvik fra dispensasjon, utover å oversende denne rapport til forvaltningen for videre vurdering og oppfølging.

Samlet saksframstilling

Arkivsaksnr: 2021/526-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 09.03.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre	6/2022	23.03.2022

Saksprotokoll i Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre - 23.03.2022

Behandling

Følgende forslag til endring ble utarbeidet i møte:

"Det tillates ikke oppsetting av rekkverk, gelender, leegger eller tilsvarende installasjoner på gulvet"
endres til:

"Det tillates ikke oppsetting av rekkverk, gelender, leegger eller tilsvarende installasjoner på gulvet. Tidligere oppsatte rekkverk på nordvestre side av golv skal fjernes"

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde fastsatt ved kongelig resolusjon av 29. august 2003, fatter Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre følgende vedtak:

1. Med hjemmel i verneforskriftens §3, punkt 1.3b gis Solvor og Kjell Kristiansen dispensasjon fra vernebestemmelsene for etablering av golv under tak på hytte på eiendom 28/33 i Hattfjelldal kommune. Dispensasjonen gis med følgende vilkår:
 - Gulvet skal ikke overstige følgende mål:
 - Gulvet skal ikke være lengre enn 3 meter i sørvestlig retning (229°) målt fra tverrvegg/gavlvegg.
 - Gulvet skal ikke være bredere en hyttens bredde målt på tverrvegg/gavlvegg.
 - Golv skal ikke stikke utenfor etablert takutstikk
 - Det tillates ikke oppsetting av rekkverk, gelender, leegger eller tilsvarende installasjoner på gulvet. Tidligere oppsatte rekkverk på nordvestre side av golv skal fjernes.
 - Plattung på fremsiden (sørøstre side) skal fjernes, dette omfatter også betongfundamenter.
 - Eksisterende trapp kan monteres for bruk på nytt golv. Utover dette tillates ikke etablering av nye trappekonstruksjoner.
 - Golv og bærekonstruksjoner skal males i mørke farger tilsvarende farge som benyttes på hytte.
2. Med hjemmel i verneforskriftens §3, punkt 1.3b gis Solvor og Kjell Kristiansen dispensasjon fra vernebestemmelsene for flytting av dør fra sørøstre vegg til sørvestre vegg, dvs. til under etablert takutstikk. Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- Dør skal males i mørke farger tilsvarende farge som er benyttet på hytte.
3. Med hjemmel i verneforskriftens §3, punkt 1.3b gis Solvor og Kjell Kristiansen dispensasjon fra vernebestemmelsene for etablering av nytt vindu på nordvestre vegg. Dispensasjonen gis med følgende vilkår:
 - Alle vinduer, dvs. vindusomramming, vinduskarmer og vindussprosser males i mørke farger tilsvarende farge som er benyttet på hytte.
 4. Rivnings- og bygningsavfall som ikke er rent trevirke, skal transporteres ut av verneområdet og leveres godkjent mottak.
 5. Gjennomføring av tiltakene med gitte vilkår skal være gjennomført innen 30.04.2023.

Begrunnelse:

Tiltakene vil samlet sett ha en negativ visuell påvirkning på landskapets karakter. Det er særlig oppbygging av platting, sett i sammenheng med takutstikket, som gir denne negative effekten. Nasjonalparkstyret har likevel kommet til at dispensasjonen ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke vil påvirke verneverdiene så mye at det er grunnlag for å nekte dispensasjon dersom det samtidig settes vilkår som bidrar til å dempe hyttas visuelle påvirkning av landskapet. Vilrårene er at alle bygningsdeler skal males i mørke farger, dette for å redusere anlegges visuelle påvirkning på verneområdet. Tilsvarende gjelder fjerning av eksisterende platting med betongfundamenter på hyttens fremside for å redusere hyttens påvirkning landskapets art og karakter sett fra vannet Vestre Tiplingen. De angitte vilrårene anses å ha en saklig sammenheng med verneformålet og de hensyn som der skal ivaretas, og kan ikke sies å fremstå som særlig tyngende.

Andre forhold

- Det gjøres oppmerksom på at denne tillatelsen er hjemlet i naturmangfoldloven og forskrift om vern av Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde og gjelder bare for forholdet til verneforskriften.
- Tillatelsen gjelder ikke i forhold til plan- og bygningsloven og eller andre særlover.
- Kommunal vurdering/godkjenning etter plan- og bygningsloven må også innhentes.

Enstemmig vedtatt

Saksfremlegg

Arbeidsutvalgets innstilling:

Med hjemmel i verneforskriften for Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde fastsatt ved kongelig resolusjon av 29. august 2003, fatter Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre følgende vedtak:

1. Med hjemmel i verneforskriftens §3, punkt 1.3b gis Solvor og Kjell Kristiansen dispensasjon fra vernebestemmelsene for etablering av gulv under tak på hytte på eiendom 28/33 i Hattfjelldal kommune. Dispensasjonen gis med følgende vilkår:
 - Gulvet skal ikke overstige følgende mål:
 - Gulvet skal ikke være lengre enn 3 meter i sørvestlig retning (229°) målt fra tverrvegg/gavlvegg.
 - Gulvet skal ikke være bredere en hyttens bredde målt på tverrvegg/gavlvegg.
 - Gulv skal ikke stikke utenfor etablert takutstikk
 - Det tillates ikke oppsetting av rekkverk, gelender, levegger eller tilsvarende installasjoner på gulvet.
 - Platting på fremsiden (sørøstre side) skal fjernes, dette omfatter også betongfundamenter.
 - Eksisterende trapp kan monteres for bruk på nytt gulv. Utover dette tillates ikke etablering av nye trappekonstruksjoner.
 - Gulv og bærekonstruksjoner skal males i mørke farger tilsvarende farge som benyttes på hytte.
2. Med hjemmel i verneforskriftens §3, punkt 1.3b gis Solvor og Kjell Kristiansen dispensasjon fra vernebestemmelsene for flytting av dør fra sørøstre vegg til sørvestre vegg, dvs. til under etablert takutstikk. Dispensasjonen gis med følgende vilkår:
 - Dør skal males i mørke farger tilsvarende farge som er benyttet på hytte.
3. Med hjemmel i verneforskriftens §3, punkt 1.3b gis Solvor og Kjell Kristiansen dispensasjon fra vernebestemmelsene for etablering av nytt vindu på nordvestre vegg. Dispensasjonen gis med følgende vilkår:
 - Alle vinduer, dvs. vindusomramming, vinduskarmer og vindussprosser males i mørke farger tilsvarende farge som er benyttet på hytte.
4. Rivnings- og bygningsavfall som ikke er rent trevirke, skal transporteres ut av verneområdet og leveres godkjent mottak.
5. Gjennomføring av tiltakene med gitte vilkår skal være gjennomført innen 30.04.2023.

Begrunnelse:

Tiltakene vil samlet sett ha en negativ visuell påvirkning på landskapets karakter. Det er særlig oppbygging av platting, sett i sammenheng med takutstikket, som gir denne negative effekten. Nasjonalparkstyret har likevel kommet til at dispensasjonen ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke vil påvirke verneverdiene så mye at det er grunnlag for å nekte dispensasjon dersom det samtidig settes vilkår som bidrar til å dempe hyttas visuelle påvirkning av landskapet. Vilkårene er at alle bygningsdeler skal males i mørke farger, dette for å redusere anlegges visuelle påvirkning på verneområdet. Tilsvarende gjelder fjerning av eksisterende platting med betongfundamenter på hyttens fremside for å redusere hyttens påvirkning landskapets art og karakter sett fra vannet Vestre Tiplingen. De angitte vilkårene anses å ha en saklig sammenheng med verneformålet og de hensyn som der skal ivaretas, og kan ikke sies å fremstå som særlig tyngende.

Andre forhold

- Det gjøres oppmerksom på at denne tillatelsen er hjemlet i naturmangfoldloven og forskrift om vern av Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde og gjelder bare for forholdet til verneforskriften.
- Tillatelsen gjelder ikke i forhold til plan- og bygningsloven og eller andre særlover.
- Kommunal vurdering/godkjenning etter plan- og bygningsloven må også innhentes.

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 2, vern av Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde, Hattfjelldal kommune, Nordland.
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Saksopplysninger

Solvor og Kjell Kristiansen søker i brev 15.10.21 fra advokat Knut Jullumstrø om dispensasjon fra verneforskriften for gjennomførte tiltak på hytte i Austre Tiplingan landskapsvernområde.

I epost av 09.10.2016 søker Solvor og Kjell Kristiansen om dispensasjon fra vernebestemmelsene for å skifte tak på hytte på eiendom 28/33 i Hattfjelldal kommune. Av søknaden fremgår det at hovedformålet er å skifte eksisterende tak, noe som i utgangspunktet er å anse som vedlikehold som ikke trenger særskilt tillatelse så lenge det ikke endrer hyttens karakter. I søknaden fremkommer det også ønske om å etablere et takoverbygg som skulle stikke 3 meter ut over platting i vestlig retning, dette ble ansett som et tiltak som krevde tiltalelse. Utover dette inneholdt ikke søknaden opplysninger om ytterligere tiltak som skulle gjennomføres, det var heller ikke vedlagt tegninger av prosjektet.

Nasjonalparkstyret behandlet søknaden i møte 24.10.2016 hvor det ble fattet følgende vedtak:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre gir, ihht. verneforskriftens § 3 pkt. 1.3 b Solvor og Kjell Kristiansen dispensasjon for skifte av tak på eksisterende hytte ved Vestre Tiplingen gnr. 28. bnr. 33. I tillegg til skifte av eksisterende tak gis det dispensasjon til å etablere takoverbygg på inntil 3 meters lengde over platting i vestlig retning.

Følgende vilkår settes for tillatelsen:

- *Taktekking utføres med materialer som gir en mørk og matt fargevirkning.*
- *Utskiftete materialer/tak skal transporteres ut av området og skal ikke brennes i verneområdet.*

I saksutredningen ser en i ettertid at hovedfokus var knyttet til skifte/endringer på eksisterende tak og mindre på hvilken effekt takutstikk ville få. Etablering av gulv under takutstikk, oppsetting av rekkverk, flytting av dør og innsetting av nytt vindu ble aldri berørt i saksutredningen av den naturlige årsak at dette ikke var omsøkt. Søknadens ordlyd om å «*etablere takoverbygg på inntil 3 meters lengde over platting i vestlig retning*» ble oppfattet som en saksopplysning om at taket skulle etableres over eksisterende platting. Å tolke denne ordlyden som en søknad om å bygge nytt gulv med nesten dobbelt areal og rekkverk må sies vanskelig.

Høsten 2020 gjennomførte Statens naturoppsyn bygningskontroll av tiltaket. Her ble det avdekket gjennomføring av flere tiltak enn det som dispensasjonen fra 2016 ga åpning for. Utvidelse av platting med rekkverk, flytting av dør og nytt vindu var ifølge SNO sin oppfatning tiltak det kunne stilles spørsmål om var omfattet av gitt dispensasjon. Nasjonalparkstyret ble forelagt rapporten på møte den 23.11.2020. Konklusjonen til nasjonalparkstyret ble å sende brev til tiltakshaver hvor det ble bedt om en redegjørelse for det som forvaltningen oppfattet som avvik mellom gitt dispensasjon og utførte byggearbeider.

Tiltakshaver redegjorte skriftlig om de arbeidene som var gjennomført. Her ble det orientert om at den gamle plattingen var råtten og at det derfor var nødvendig å etablere ny. Videre ble det beklaget at det ikke ble opplyst i søknad at dør skulle flyttes og rekkverk skulle settes opp.

Nasjonalparkstyret behandlet saken på nytt i møte den 05.03.21, da ift. om forvaltningen skulle kreve retting på avvikene. Behandlingen førte til følgende vedtak:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre anmelder tiltakshaver for brudd på vernebestemmelsen for Austre Tiplingan landskapsvernområde ifb. med følgende gjennomførte byggearbeider på hytte på eiendommen 28/33 i Hattfjelldal kommune:

- Etablert gulv/terrasse under takoverbygg
- Etablert rekkverk på gulv under takoverbygg
- Flytting av inngangsdør

Nasjonalparkstyret vedtar, ihht. naturmangfoldlovens §69 å varsle tiltakshaver om mulig vedtak om retting av påviste forhold. Hytteeier bes skriftlig redegjøre for påviste avvik innen 16. april 2021

Tiltakshaver valgte på dette tidspunktet å engasjere advokat for oppfølging av saken.

Solvor og Kjell Kristiansen v/advokat Knut Jullumstrø fikk i brev av 22.03.21 forhåndsvarsel om at forvaltningsmyndigheten vurderte krav om retting av de påviste avvikene. Nasjonalparkstyrets vedtak om forhåndsvarsel var et prosessuelt vedtak som ikke kunne påklages. Tiltakshaver skulle gis mulighet til å kommentere forholdene i saken før det evt. ble fattet vedtak om å kreve retting. Evt. krav om retting vedtas av nasjonalparkstyret som enkeltvedtak som kan påklages. Miljødirektoratet er klageorgan.

Fra dette tidspunktet får nasjonalparkstyret bistand fra juridisk seniorrådgiver hos Statsforvalteren i Trøndelag i den videre saksbehandlingen.

Tiltakshaver ved advokat Jullumstrø besvarer henvendelsen i brev av 29.03.21. Dette brevet ble forelagt nasjonalparkstyret på møte den 24.06.21, sak 25/21. I saksframlegget ble en rekke av tiltakshavers tilbakemeldinger kommentert.

I møte den 24.06.21 fatter nasjonalparkstyret følgende vedtak:

«Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre ser svært alvorlig på saken, og ber arbeidsutvalget for nasjonalparkstyret og nasjonalparkforvalter om å gå i dialog med tiltakshaver vedr. krav om retting og grunnlag til eventuell ny søknad»

07.10.21 gjennomførte arbeidsutvalget møte med tiltakshaver på Namsskogan kommunehus. Tiltakshaver stilte med advokat Jullumstrø. Arbeidsutvalget deltok fulltallig med støtte fra juridisk seniorrådgiver og nasjonalparkforvalter. Det henvises her til eget møtereferat. I møtet ble det ikke oppnådd enighet mellom partene og tiltakshaver konkluderte med at de kom til å søke godkjenning for gjennomførte tiltak. Det ble i møte fremlagt bilder over de gjennomførte tiltakene.

I brev av 15.10.21 søker tiltakshaver om godkjenning av gjennomførte tiltak. Søker er her klar på at flytting av dør og etablering av nytt vindu ikke er omsøkt og at det derfor søkes om å få dispensasjon for disse tiltakene. Tiltakshaver mener videre at opprinnelig søknad omfattet platting under takutbygg med nødvendig rekkverk i bakkant, og at dette derfor i utgangspunktet ikke skulle trenge videre behandling. Men ber om at det gis dispensasjon for platting under takutbygg og nødvendig rekkverk hvis disse elementene ikke ble vurdert ved behandlingen av opprinnelig søknad.

Arbeidsutvalget diskuterte saken på møte den 04.03.22 med mål om å utarbeide en innstilling til nasjonalparkstyret, dette med utgangspunkt i vedtaket av 24.06.21. På møtet deltok juridisk seniorrådgiver som ga innspill på de juridiske og rettslige forhold ved saken. Konklusjonen fra møte kommer frem av arbeidsutvalgets innstilling i saken.

Arbeidsutvalget konkluderer med at det kan bli vanskelig å nå frem med et krav om retting slik saken står, spesielt med bakgrunn i vedtaket som ble fattet i 2016. Å videreføre prosessen med krav om retting eller avslag på søknad anses lite rimelig slik saken nå står, og vil trolig føre til en klageprosess med uvisst utfall. Derfor konkluderte arbeidsutvalget at det ville være mest fornuftig å behandle de enkelte tiltakene som er gjennomført som dispensasjonssak. Og å sette saklige vilkår for å redusere tiltakets påvirkning mest mulig.

At flytting av dør og etablering av nytt vindu ikke er omsøkt er tiltakshaver og vernemyndigheten enige om, tiltakshaver er tydelig i søknad om at de søker godkjenning for dette tiltaket.

Om opprinnelig søknad omfatter platting under takutbygg med rekkverk er tiltakshaver og vernemyndighet uenige om. Forvaltningen har vært tydelig på at søknadens henvisning til platting er å oppfatte som eksisterende platting, altså den plattingen som var etablert tidligere. I søknaden ble opplysning om platting oppfattet som en saksopplysning som beskriver hvilken retning takutstikket skulle være. Å skulle tolke søknadens opplysning om platting som en søknad om å bygge nytt gulv med rekkverk med dobbelt areal er vanskelig. Her er det imidlertid klart at forvaltningen burde stilt spørsmål med funksjonen til takoverbygget, noe som dessverre ikke ble gjort. Noe av årsaken kan tilskrives at hovedformålet med tiltaket var å skifte eksisterende tak.

På grunn av søknadens utydelighet ift. om det søkes om å etablere nytt gulv med tilhørende rekkverk ble ikke dette vurdert ved nasjonalparkstyrets behandling. Dette rett og slett fordi det ikke forelå planer eller tegninger som beskrev dette. Ettersom dette ikke ble vurdert ved behandling av opprinnelig søknad, og tiltakshaver ber om at det gis dispensasjon hvis ikke dette ble vurdert, tas også disse 2 elementene som dispensasjonssøknad.

Arbeidsutvalget anbefaler at nasjonalparkstyret godkjenner etablert gulv under tak, da med vilkår som foreslått i vedtaket. Videre anbefales det at flytting av dør og nytt vindu godkjennes med vilkår om at alle bygningsdeler, også tidligere malte vindusomramminger/sprosser, males i mørke farger for å redusere den visuelle effekten og negative påvirkning på landskapets art og karakter. Tilsvarende vilkår om at platting foran hytta fjernes for å redusere visuell påvirkning. På gulv under tak settes vilkår om at det ikke tillates oppsetting av gelender, rekkverk, leegger eller andre bygningskonstruksjoner som påvirker landskapet art og karakter negativt. Formålet med foreslåtte vilkår er å redusere effektene av omsøkte tiltak.

Arbeidsutvalget foreslår at det settes frist for gjennomføring av tiltak for å sikre at vilkårene blir etterlevd. Arbeidsutvalget mener de angitte vilkårene anses å ha en saklig sammenheng med verneformålet og de hensyn som der skal ivaretas, og kan ikke sies å fremstå som særlig tyngende for tiltakshaver.

Nasjonalparkstyret ber om at det for ettertiden settes strengere krav til søknader som legges frem til behandling, dette for å unngå ulike tolkninger av søknader og vedtak. Hovedprinsippet skal være at alle tiltak på bygg og anlegg, som ikke defineres om ordinært vedlikehold skal omsøkes.

Nasjonalparkstyret mener at denne saken ikke har presedensvirkning i forhold til tilsvarende søknader som fremmes. Dette ut fra at nasjonalparkstyret har reagert på gjennomførte tiltak med å vurdere krav om retting ihht. naturmangfoldlovens bestemmelser. Hvis det hadde vært stilt tydeligere krav til beskrivelse av tiltaket, kunne saken fått annet utfall og tiltakshaver måtte da ha rettet opp gjennomførte tiltak som ikke var i tråd med søknad/tillatelse.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

Det foreligger ikke opplysninger i registrer (artsdatabanken, naturbase mm) eller kartfestet informasjon på temakart som omhandler arter, naturmiljø, naturtyper og biologisk mangfold på lokasjonen som tilsier at tiltaket kan komme i særlig konflikt med slike interesser utover det som følger av dagens anlegg.

Eksisterende bygg er registrert i verneområdeloggen og dokumenter med bilder før og etter gjennomførte tiltak. Anlegget er kjent for SNO og nasjonalparkforvaltningen. Historiske materiale er innsendt av tiltakshaver og viser utviklingen av hytten over en lengre tidsperiode.

Ut fra ovenstående er kunnskapsgrunnlaget tilstrekkelig for å fatte vedtak i saken.

Føre-var-prinsippet § 9

Føre- var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 9. Ut fra disse vurderingene samt satte vilkår mener nasjonalparkstyret at kravene i § 9 er oppfylt

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Tiltaket vil i liten grad øke den samlede belastningen i område. Tiltaket vil medføre at bygget vil få en større visuell effekt på områdets art og karakter, spesielt takoverbygget som det tidligere er gitt dispensasjon for. Denne negative effekten vil øke pga. etablering av nytt gulv. Med vilkårssetting om at alle bygningsdeler males i mørke jordfarger og at platting foran hytta fjernes vil en få redusert negative effekter § 10 tillegges derfor litt vekt.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Ut fra de opplysninger som foreligger, er det ikke indikasjoner på at virksomheten vil føre til særlige miljøforringelse utover det som følger av økt visuell effekt og påvirkning av landskapet. Hvis aktiviteten medfører miljøforringelser ut over det som er beskrevet i søknaden skal kostnadene bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.).

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

§ 12 tillegges liten vekt i denne saken da tiltaket er gjennomført på eksisterende bygg.

Vedlegg:

1. Brev av 15.10.21 fra advokathuset Helgeland - oppfølging av gitt tillatelse og etterfølgende søknad om godkjenning i henhold til verneforskriften § 3
2. Referat/oppsummering fra møte med tiltakshaver den 7. oktober 2021
3. Bilder høst 2021 tatt av Kjell Kristiansen.
4. Samlet saksframstilling av 06.04.21 - bygningskontroll i Austre Tiplingen landskapsvernområde - avvik mellom gitt dispensasjon og utførte byggearbeider på hytte ved Vestre Tiplingen - vurdering av krav om retting
5. Brev av 29.03.21 fra advokathuset Helgeland - tilbakemelding på forhåndsvarsel om at forvaltningsmyndigheten vurderer krav om retting.
6. Brev av 22.03.21 til Solvor og Kjell Kristiansen v/advokat Knut Jullumstrø - forhåndsvarsel om at forvaltningsmyndigheten vurderer krav om retting ifb. med påviste avvik mellom dispensasjon og faktisk utførte bygningsarbeider på hytte. Ber om redegjørelse

7. Samlet saksframstilling av 05.03.21 - bygningskontroll i Austre Tiplingan landskapsvernområde - avvik mellom gitt dispensasjon og utførte byggearbeider på hytte ved Vestre Tiplingen
8. Tilleggsopplysninger av 24.02.21 fra Kjell Kristiansen med bilder av hytte
9. Tilleggsopplysninger av 17.02.21 fra Kjell Kristiansen med bilder av hytte
10. Brev fra Solvor og Kjell Kristiansen – redegjørelse for påviste avvik hytte vestre Tiplingen.
11. Brev av 13.01.21 til Solvor og Kjell Kristiansen - ber om redegjørelse for påvist avvik mellom gitt dispensasjon og utførte byggearbeider på hytte ved Vestre Tiplingen
12. Rapport fra Statens naturoppsyn av 23.11.2020 – byggesak Austre Tiplingan Ivo
13. Samlet saksframstilling av 14.10.2016 - Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Austre Tiplingan landskapsvernområde – skiftning av tak på hytte ved Vestre Tiplingen - Gnr. 28. Bnr. 33.
14. Epost av 09.10.2016 fra Solvor og Kjell Kristiansen – skifting av tak hytte vestre Tiplingen